

[Lütken.]

det. Spørgsmålet er, hvor meget reelt indhold der er i et kommunalt selvstyre, hvor en række af de tunge poster alligevel hidrører fra staten. Spørgsmålet er, om ikke der lå en væsentlig opgave i at få et beløb, som man selv prioriterede, og om ikke det ansvar, man så kom til at stå med, et ansvar over for borgerne i kommunen, var nok så stort og tungt, og om ikke arbejdet blev nok så interessant at have med at gøre som nu, hvor man ved lovgivning allerede er frataget det økonomiske ansvar på en række områder, og hvor man heller ikke har prioriteringsmulighederne.

Det har da også vist sig i praksis, at hver gang riget stander i våde, skal man i huj og hast have indkaldt de kommunale organisationer til nye forhandlinger, så skal vi have låneeft, så skal vi have aktivitetsnedsættelse osv. Man har behandlet kommunerne under det nuværende system på en sådan måde, at man mangan gang har kunnet sætte et stort spørgsmålstegn ved, hvor reelt det kommunale selvstyre egentlig var under de forhold.

Jeg er af den opfattelse, og mit parti er af den opfattelse, at vi ikke vil risikere, at det kommunale selvstyre bliver ringere i sit indhold, end det er i dag. Vi tror faktisk, at det er væsentlig bedre at give disse tilskud efter objektive kriterier, således at man selv ude i kommunerne skal foretage prioriteringen og stå til ansvar for denne prioritering, fremfor at man derude kan sige: ja men det er ikke os, der bestemmer det, det er bestemt i lovgivningen fra staten, og pengene kommer for øvrigt også fra staten. Vi lever jo efterhånden på alle områder, både med hensyn til den ene og den anden slags problemer, med tilskudsordninger og refusionsordninger. Det gælder boligområdet, for at tage ét af dem, men det gælder sådan set også i forholdet mellem stat og kommuner og amtskommuner; man har et tilskudssystem, som i hvert fald kræver en stor administration.

Jeg vil derfor mene, at selv de, der på forhånd er så sikre på, at det kommunale selvstyre vil lide under det, dog bør gå med til, at man undersøger sagen. Hvis det nu mod al forventning skulle vise sig — og der findes i hvert fald kommunalfolk, som er enige med mig — at det kommunale selv-

styre ikke alene ikke vil lide under det, men at det ville få et nyt og bedre indhold, så er der vel ingen, der vil gå imod det, går jeg ud fra. For fordelene er der foreløbig ingen der har benægtet. Fordelene er så klare. Vi ved jo, at det er her i dette hus, man har ansvaret for landets økonomi, for den danske krone og mange andre ting. Vi ved fra den budgetredegerelse, vi fik ved første behandling af finanslovsforslaget, at der er områder, som det slet ikke er muligt at styre herindefra på bare nogenlunde rimelig facon. Som det er blevet sagt: kommuner og selvejende institutioner udskriver regningerne, og så betaler staten. Det er jo en umulig måde at budgettere på, og der er ingen tvivl om for mig, at en enhedsskat ville være en overordentlig klar fordel og give folketinget og regeringen de muligheder, som de burde have, når de har ansvaret for landets økonomi. Jeg vil altså stærkt anbefale, at vi får nedsat denne kommission.

Hvem skal så sidde i den? Jeg er helt enig i, at det er meget afgørende, at der sidder repræsentanter for det kommunale selvstyre, for de store kommunale organisationer. Men det må også være sådan, at der f. eks. skal sidde repræsentanter for den del af den statslige administration, som har med styringen af økonomien og budgetlægningen at gøre, fordi de ord, de kan have at sige i denne forbindelse, spiller en meget stor rolle. Jeg mener, at spørgsmålet skal undersøges sagligt, der skal altså sagkundskab med ind i kommissionen. Så kan det vise sig, at vi har taget fejl; det kan ske, at man kommer til det resultat, at det vil ødelægge det kommunale selvstyre. Vi er ikke tilhængere af at ødelægge det kommunale selvstyre, vi vil gerne hjælpe det kommunale selvstyre til et bedre indhold.

Jeg kan da takke for, at alle dog stort set har været enige om, at der var et problem, som det nok var værd at undersøge, og jeg tror, at tiden vil vise, år for år som vi kommer frem, at det bliver ikke nemmere at ordne disse ting ved frivillige aftaler osv. Det går ikke vidt nok, det bliver ikke nemt at styre, og man har ikke muligheder for at budgetlægge tilstrækkelig præcist. Og det er nødvendigt, at man gør det; det viser sig jo, at der skal såmænd ikke så meget til for at forvandle et budgetoverskud, der er planlagt, til et faktisk underskud. Når man ikke